

[Faint, illegible handwritten text on a large, blank page]

1.
2.
3.
4.
5.

1616.

1. Cranius, Henricus Andreas: Juris controversi sive
praecipuarum controversiarum, antinomiarumque
sive difficultatum, ex jure civili, feudali, canonico,
provinciali, Saxonico . . . selectarum Disputatio I.
2. Cranius, Henricus Andreas: Juris controversi sive prae-
cipuarum controversiarum, antinomiarumque sive
difficultatum, ex jure civili, feudali . . . selectarum
Disputatio II.
3. Cranius, Henricus Andreas: Juris controversi, sive
praecipuarum controversiarum, antinomiarumque
sive difficultatum, ex jure civili, feudali,
. . . selectarum Disputatio III.
4. Cranius, Henricus Andreas: Juris controversi sive
praecipuarum controversiarum, antinomiarumque
sive difficultatum, ex jure civili, feudali, canonico,
. . . selectarum Disputatio secunda.
5. Hückerus, Thomas: De Tutela et cura.

6. Werdnighagen, Johann Angelius: Decas problematum
politicorum.

1617.

1. Cludius, James Thomas: De commutato et deposito

2. Cludius, James Thomas: Disputatio in qua, ex diffi-
cili, frequentissima iudicissimay. iudiciorum publicorum
materia desumta.

3. Cludius, James Thomas: De mutuo.

4. Craius, Henricus Ludov. : Titus controversi, sine prae-
cipuarum controversiarum, ... ex iure civitatis ... consti-
tutionibus imperii et Ordinatione Generali Imperialis
selectarum Disputatio octava.

5. Craius, Henricus Ludov. : Titus controversi sine prae-
cipuarum controversiarum ... ex iure civitatis ...
constitutionibus Imperii et Ordinatione Generali Imperialis
selectarum, Disputatio quinta.

6. Cranius, Hieronymus-Andreas: Juris controversis Viri patetis
III publica, ex lib 17, 18, 19 Pandect. desumpta.

7. Lotichius, Johannes: De jure emphyteutico

8. Lotichius, Johannes: De mutuo et monetarum mutatione

9. Stuecius, Joannes: De legitima successione liberorum
in bonis parentum

10. Stuecius, Joannes: De censuris politico-juris Dico circa
C. un. 2. feud., que erat regalia.

11. Stuecius, Joannes: De fidejussoribus.

1618.

1. Truisaeus, Henricus: De partus humani legitime terminis.

2. Truisaeus, Henricus: De partus humani legitime
terminis.

3. Stuecius, Johannes: Viri patetis de juri prudentiae natura et
principiis tracta: De justitia, ejusdemque variis acceptationibus
specibus, ut et analogia sive proportionali in ea servanda, ejusdemque
contraria injustitia.

4. Stuckius, Johannes: De jure et jurisprudentiae natura
et principiis, quae semper tam in scholis recte traditae
sunt ratione, tam vero et genuino in foro usu.
5. Stuckius, Johannes: De praesentibus et futuris.
6. Stuckius, Johannes: Disquisitionum de jurisprudentiae
natura et principiis secunda: De munere et officio
jurisprudentiae et tibi et ingratius illa ab aliis differat.
7. Stuckius, Johannes: De emphiteuse et venditione

1619.

1. Budaeus, Casparus: De legatis.
2. Claudius, Joannes Thomas: De jure emphiteutico.
3. Latschius, Johannes: De usufructu.
4. Wiselius, Johannes: De legitima successione.
5. Wiselius, Johannes: De successione et intestato.

2

1616, 2

2

IVRIS CONTROVERSI,
SIVE
PRAECIPVARVM
CONTROVERSIARVM, ANTINO-
MIARVMQVE SEV DIFFICVLTATVM,
ex iure civili, feudali, canonico, Prouinciali
Saxonico, Constitutionibus Imperij, & Ordi-
natione Camerae Imperialis,
selestarum,

DISPVTTATIO QVARTA,

Quam

STENOED,

In illustri Academia Iuliana,

PRÆSIDE

Clarissimo & consultissimo viro,
DN. HENRICO-ANDREA CRA-
NIO, I. V. D. & LL. Professore Ordinario,

publica disquisitioni

Submittit

GEORGIUS Brudtlacht / VVestph.

Ad diem Decemb. in nouo Iulæo.

HELMAESTADII,

Typis heredum Iacobi Lucij.

ANNO

clō 15 cXVI.

11.

VIRIS,
AMPLISSIMIS, DOCTISSIMIS,
 & Prudentissimis, Dominis Consulibus, reli-
 quoq; ordini Senatorio inelytæ Reipubli-
 cæ Brakelensis, dominis meis debitâ
 obseruantia colendis.

VT ET
Spectabilibus, Doctissimis, prudentissimis, alia-
rumq; rerum vsu experientissimis
Viris,

Dn. HENRICO VVIPPERMAN
Dn. GEORGIO HATTISEREN
Eiusdem Reipublicæ, illi Consuli, huic verò Pra-
fecto pratorio, dignissimis & meritissimis, Dominis
meis, respectiue consobrino, & affini hono-
rificè obseruandis,

Hanc iuris controuersi
disputationem
Offero

Georgius Brudelache, Resp.

II
2
17
3
-
2-
I
6
7.

IURIS CONTROVERSI

Disputatio IV.

publica:

quâ

Omnes & singula leges libri 7. & 8. Pandectarum, perinde ac si hic posita essent, cum annexis sequentibus questionibus, publico examini subijciuntur, ita tamen ut in omnibus & singulis controuersys, sententia primo loco posita de iure verior reputetur:

PRAESIDE

HENRICO-ANDREA CRANIO

I. V. D. & in Ill. Acad. Iul. LL. Prof. Ord.

Respondente

GEORGIO Brudtlacht / Westph.

EX LIB. VII. DIGESTORVM.

CONTROVERSA I.

Indicationem rerum Corporalium sequitur recto ordine vindicatio incorporalium, utpote, seruitutum personalium, & realium seu prædialium. Seruitus personalis, in duos veluti ramos rectè subdividitur, *usum fructum* scilicet & *usum*: licet Interpretes vulgo tres pluresue seruitutum personalium species constitu-

Tit. I.
De usu fructu, & quæ admodum quis vritur fruatur.

G

ant.

ad l. 1. l. 2.
h. cit. princ.
l. 69d.

ant. † ususfructus Paulo ICtō est *ius*; sed rectius & magis logicè definitur, seruitus personalis alienis rebus vtendi fruendi, *saluâ rerum substantiâ*. Sed nunquid hæc definitio, omni, & sic etiam quasi usufructui competit?

QV ID N I, competit teste Paulo in l. 1. ibi: *saluâ rerum substantiâ*. ff. h. t. & Iustiniano in §. 2. l. eod. vbi Interpret.

QVI SIC, dixerint alij cum Treutlero hic: (1.) cum hæc verba (*saluâ rerum substantiâ*) non conueniant quasi usufructui, qui consistere dicitur in rebus, quæ ipso usu consumuntur, d. §. 2. l. h. t. Item (2.) arg. l. 2. ff. eod.

ad l. 4. l. 5.
h. t.

2. Vsfuuctus diuifio, quâ vulgò diuiditur in *caufalem*, & *formalem*, an nē in materia feruitutum monftri quid alit?

IT A EST, arg. l. 5. ff. si usufr. petat. l. 26. de feruit. vrb. prad. iunct. l. 1. h. t. princ. l. eod. Coraf. 5. misc. 3. Conan. 4. comm. 3. Don. 9. comm. 9. Cuiac. ad l. 27. §. item 8. de pact. Dn. Gædd. ad l. 25. de v. 5.

N ON EST, secundum aliorum opinionem, quos fequi videtur, Arius Pinell. in l. 1. p. 2. n. 9. & 10. C. de bon. matern. † Mouentur (1.) arg. l. 4. h. t. vbi dicitur: *vfumfructum in multis cafibus partem damini esse*. Quod explicationem recipit ex l. 8. princ. de reb. auth. Iudic. poss. l. 58. de V. O. l. 5. h. t. adde D. Arum. di. ffut. 9. th. 1. Item (2.) arg. l. 21. §. si fundum. ff. de except. rei iudic. l. 126. §. 1. de V. O. l. 70. de fideiuff. Disting. Hottom. 3. obf. 22.

ad l. 12. §.
2. l. 38. l. 67.
h. t.

3. Rectè diuiditur in *verum* & *quafi*. Constituitur autem vel *LEGE*, vt patri in bonis filij familiâs aduentitijs. (*An & in feudo?* N. vt dicitur suo loco ad consuetudines feudorum) vel *FACTO HOMINIS*, vtpote inter viuos vel vltimâ voluntate. † Circa modum vtendi-fruendi quæritur, poffitnè vsumfructum constitutum vendere aliouè modo alienare vsumfructuarius?

D I S T I N G U I T U R hic rectè inter ipsam feruitutum vsumfructus, quæ iuris est: & eius effectum. seu inde dependentium fructuum percipiendorum commoditatem, quæ facti est; Vt hoc casu, non ille

illo ususfructus vendi & alienari, recte dicitur. (1.) arg. l. arboribus. 12. §. 2. l. non utitur. 38. ff. h. t. l. locare. 44. ff. locat. iund. l. 1. ff. de seruit. (2.) arg. l. 8. §. fin. ff. de peric. & comm. rei vend. (3.) per l. si ususfruct. 66. de iur. dot. & l. 3. quibus mod. ususfr. mitt. Interpp. ad §. finitur. l. h. t. Couar. 1. var. resolut. 8. n. 7. Donell. 10. comm. 8. confer. D. Arum. exerc. 5. th. 22.

AFFIRMANT quidam simpliciter: qui mouentur. (1.) textu l. cui ususfruct. 67. ff. h. t. (2.) arg. d. l. 38. ibi: vel eius nomine alius. ff. h. t. (3.) per l. 8. princ. C. de bon. auib. indic. poss. (4.) arg. §. 1. l. de usufr. & habit. & similib. Gomez. 2. var. resolut. 15. Pinell. in l. 1. p. 3. n. 38. & seqq. C. de bon. matern. Treutl. p. 1. D. 16. th. 10.

4. Constitutio ususfructus idoneam Domini vsumfructum constituere volentis desiderat personam. † Hinc Emphyteuta, superficiarius, in fundo Emphyteutico, superficiario, non directe & proprie, sed prætoris tuitione, vsumfructum constituere posse verius est. † Proprietarium ne quidem consentiente usufructuario, seruitutem imponere posse,

ad l. 15. §. fin. & l. 16. h. t.

RESPONDET Ulpianus, in l. sed si quid. 15. §. fin. ff. h. t. Quod Conano & plerisque alijs durum & iniquum videtur. † Hinc variè Dd. explicant hunc textum. Vid. Donell. 16. comm. 11. & D. Arum. disp. 9. th. 11.

CONTRADICERE videtur Paulus in l. nisi 16. l. 17. §. 1. ff. eod. ex quibus colligitur proprietarium recte imponere seruitutem fundo usufructuario, etiam inuito fructuario, si modo usufructus conditio non fiat deterior. arg. l. 17. §. 2. h. t. l. 2. C. eod. l. 25. de P. §. adde l. 2. de nos. oper. nunciat.

ad l. 15. §. 4. l. 9. §. 3. h. t. iunct. §. 2. §. cod.

5. Ususfructus vestimentorum, sitnè verus, vel quasi, magnum habet dubium?

QVASI ususfructus est Iustiniano, in §. 2. vers. nam & heres. ibi: vestimenta. l. h. t. Quem textum tamen accipio, de eo casu, ubi vestimentorum vsus relictus est quotidianus. arg. l. 1. & t. t. ff. de usufr. ear. rer. que usu consum. Vid. Dom. Arum. Exercit. Iustinian. 5. th. 18.

VERVS autem est Vlpiano, in l. 15. §. & si vestimentorum. 4. & in l. 9. §. si vestis usufructus legatus sit. 3. ff. usufruct. quemad. cau. Donel. 10. comm. 4. Ant. Matth. in not. ad d. §. 2. l. h. t. † Sed hos textus accipio de eo casu, quando vestimentorum usus relictus est ad certum modum, & sic eorum usus rarus est, ut ita vetustate temporis potius, quam usu consumantur, arg. l. 7. de usufruct. ear. rer. que usu consum. secus verò est, si eorum usus sit relictus quotidianus, ut in d. §. 2. l. h. t.

ad l. 19.
iunct. l. 13.
§. 7. h. t.

6. Pone: Titius ædium suarum, quoad altius quàm vti nunc sunt, ædificatæ non erunt (& sic adiecto onere ne altius tollantur) reliquit vsumfructum: Quæritur an hoc legato proprietas legata censeatur, vel usufructus?

V S V M F R U C T V M legatum esse, ait ex sententia Proculi Pomponius in l. 19. h. t. nec aliud testatorem sensisse apparet. Innuit idem rubrica siue inscriptio huius tituli. Conan. 4. comm. 3. in fin. Fachin. 5. controu. 43. Arius Pinell. ad. l. 1. n. 43. & seq. C. de bon. matern.

I M O P R O P R I E T A T E M legatam censi statuunt alij: arg. l. 13. §. 7. ff. eod. h. t. nisi enim, aiunt, in hac specie proprietas relicta intelligeretur, frustranea esset ea prohibitio in usufructuario, cum is ex iuris communis regulis, ades altius tollere non possit. d. l. 13. §. 7. Glos. Bart. & alij Interpp. veteres, Item Alciat. ad l. 25. de v. s. Gail. 2. obs. 143. n. 7. Menoch. 4. presump. 133. n. 2. sed falluntur.

ad l. 61.
iunct. l. 13.
§. 6. h. t.

7. AEdificium inchoatum, fructuarium consummare non posse.

P L A C E T I C T O Neratio in l. usufructuarius. 61. ff. h. t. Etiam si eo loco aliter vti non possit. Coniunge hic l. 13. §. si tamen. 6. vers. sed nec adificium, & l. usufructuarius. 44. ff. eod. Vid. Costal. ad d. l. 61. & Coraf. 1. miscell. 6. n. 3. Dom. Arum. d. 9. th. 5.

D I S P L I C E T hoc, uti videtur Vlpiano in l. 1. §. 1. 2. 3. 4. ff. si usufruct. per. Cui enim usufructus datus est, ea quoque concessa intelliguntur, sine quibus is usufructu vti non potest, arg. l. 2. de iurisdict. & d. l. 1.

8. Accre-

8. Accretionem inter usufructuarios ultimâ voluntate coniunctos tantum locum habere, ac proinde eam in contractibus cessare tradunt Interpretes. † Sed nunquid hoc ius accretionis obtinet in emptore hereditatis?

Tit. II.
De usufructu accrescendo.

OBTINERE probant, per l. 2. C. de hered. vel action. vendit. Iason & Dd. in l. re coniuncti. 89. ff. de legat. 3. Gomef. 1. de iur. accresc. 10. n. 44. Cuiac. 12. obs. 13. Fachin. 5. controu. 101. & 10. contro. 3. & 69.

NON OBTINERE tradunt alij, per l. 2. §. cum quis. 18. & §. non tamen. 4. ff. de herid. vel act. vend. Bald. in d. l. re coniuncti. 89. Duaren. 2. de iur. accresc. 6.

9. Vetus increbuit consuetudo quærendi, vtrum etiam inter usufructuarios re coniunctos locum habeat ius accrescendi, an verò ius non decrescendi?

ad l. 1. l. 3. h. t.

PRIVS afferit vlpianus, in l. i. h. t. Iustinian. §. si eadem res. 8. I. de legat. text. est in d. l. 89. de legat. 3. l. 26. l. 30. ff. de condit. & demonstrat. Treutl. p. 1. D. 16. th. 4. lit. B. & alij plures. † Imo remoto iure accrescendi, nulla consideratio est iuris non decrescendi, quod vocant.

POSTERIVS turentur vulgò. arg. l. coniunctim. 80. de legat. 3. iunct. l. 3. h. t. & l. vn. §. his itaq; definitis. 10. C. de caduc. tollend. VVesenh. in parat. n. 4. h. t. Vid. Dn. Gædd. ad l. Triplici. 147. de V. S. & Forcatul. Necyom. dial. 68. n. 4.

10. Finitur vsusfructus varijs modis, vti & cessione ab usufructuario factâ domino proprietatis. † Quid autem si extraneo (id est ei qui proprietatem non habet) cedatur?

Tit. III.
Quibus mod. vsusfr. vel vsus amitt. ad §. 3. l. de vsufr. iunct. l. 66. de iur. dot.

NIHIL agitur, vt inquit Iustinianus in §. finitur. 3. I. de vsufruct. Quod ita quidam interpretantur, vt vsufruct. in priori statu maneat, nec per cessionem finiat, aut cum proprietate consolidetur, vt colligunt ex d. §. 3. & ibi factâ oppositione. VVesenh. in parat. hic. n. 5. (idem sed paulò aliter ad d. §. 3. n. 6.) Ant. Matth. in not. ad d. §. 3. D. Arum. exerc. Iustin. 5. th. 22.

ALIQUID agitur, (1.) teste Pomponio in l. si vsufructus. 66. ibi: si extraneo cedatur, nihil ad eum transire, sed ad dominum proprie-

proprietas reuersurum usufructum. ff. de iur. dot. (2.) & Paulo 3. sent. 6. §. in iure cessione amittitur usufructus. 31. & ibi. Cuiac. & in not. ad Vlpian. tit. 10. & add. §. 3. quem sequitur. Du. Borch. ibid. Bocer. p. 2. c. 5. D. 9. th. 52. Donell. 13. comm. 19. circa princ. pag. m. 556. Treutl. d. disput. 16. th. 14. lit. a. & ibid. alleg. conter. quad. th. 10. lit. b.

Th. V.
De usufr.
cat. rer.
quæ usu
consum.
vel minu.

add. l. 2. th.
h. a.

II. Senatus consulto inductum esse ait Vlpianus, ut etiam earum rerum, quæ usu consumuntur vel minuuntur, usus legari possit. Hinc vulgò hanc admodum plausibilem inter verum & quasi usufructum faciunt differentiam, ut ille inter viuos etiam: hic verò non nisi ultimâ voluntate constitutatur, ac proinde iure contractus non liceat: Sed

REIICIT tacitè (ut pleriq; volunt) hanc differentiam Iustinianus, in §. 2. vers. utilitatis causa. l. de usufr. ubi usus est generaliter verbo, Constitui, & aperto Marte eandem impugnant Dn. Anton. Matth. in not. add. §. 2. D. Arum. exercit. 5. th. 17. lit. B. Andr. Gerhard. exercit. Iustin. decad. 5. n. 6. vers. unde & illud dicitur.

APPROBAT eam (ex quorundam sententia) Vlpianus in l. 1. & 2. ff. h. t. & Pomponius in l. usufructu. 69. ff. ad l. Falcid. ubi tantum utuntur verbo, legati, quo inuere videntur, Sctum illud, solum legatorum causâ introductum esse, cum inter viuos, hic sufficiat contractus mutui, commodati & c. V. eleg. & acutè Conan. com. 4. n. 2. V. Vesenb. ad §. 2. verb. utilitatis causa. Treutl. p. 4. t. D. 16. th. 2. lit. K. † Vera sententia in puncto iuris verior sit, sobria ac modesta cruet disputatio.

ad l. 2. l. 5, 12.
§. 1. h. t.

Varia & anceps quæstio est, de quasi usufructu, sitne de eius substantia, siue essentia, cautio usufructuaria? Quidam hoc simpliciter affirmant: Alij negant: Nos mediam viam ingrediemur.

AFFIRMATIVUM sententia nititur (1.) text. l. 2. ibi: cauere oportet (quod necessitatis est) ff. h. t. (2.) arg. §. 2. ibi: utiliter caueatur & c. & ibi: Ergo senatus non fecit. Inst. de usufr. ubi Interpp. comm.

NEGAN-

NEGANTIUM sententia fulcitur, (1.) arg. l. 5. §. 1. ibi: nec cautio interueniat, ff. h. t. (2.) arg. l. 1. §. recte. 4. ibi: ut inde possit apparere, an & quatenus rem peiorem legatarius fecerit, ff. usufruct. quemadm. cau. Pinel. ad l. 1. p. 2. n. 78. C. de bon. matern. Fachin. 8. controu. 43.

MEDIAM viam nos ingredientes, & hanc rem magis logicè considerantes, statuimus cautionem in quasi usufructu non esse DE FORMA ESSENTIAE (ea enim consistit in modo vrendi fruendi rebus in abusu consistentibus) SED EXISTENTIAE: Facit enim ut hic materia aliàs inepta & inhabilis, fiat apta & habilis, atq; ita cautio ista tantum occupata est in preparatione materiae, ita tamen ut neq; sit ipsa quasi usufructus materia, neq; eius forma; sed causa efficiens materiae habilis: Remota enim cautione, usufructus in his rebus, quae usu consumuntur, vel minuantur, non posset consistere. Operatur igitur materia existentiam, non quasi usufructus essentiam.

13. Perdifficilis non tantum inter Interpretes, sed etiam ipsos iuris Authores valdè agitata quaestio est, vtrum usufructuarius seruitutes fundo usufructuario debitas vindicare possit?

NON VINDICAT, teste Vlpiano, in l. 1. prin. ibi: seruitutem quidem cum vindicare non posse, ff. h. t. l. 5. §. 1. vers. & si fundo fructuario, ff. eod. iunct. l. 2. si seruit. vind. † Sed hos textus accipe de vindicatione, quae directò, non qua sit per consequentiam.

IMO VINDICAT, teste eodem Vlpiano, in l. vnic. §. item 4. ibi: fructuario vindicandarum seruitutum ius esse, iunct. §. fin. ff. de remiss. Facit. l. 3. §. 3. & l. 9. de nou. oper. nunciat. & l. si qui. 16. de seruit. † Hic ne antinomiali statuatur Interpretes, ad varia dilapsi sunt. Aliter enim Accurs. & eius sequacs. Aliter Cuiac. 1. obs. 16. & 9. obs. 17. & 16. obs. 31. Aliter post. Br. Coras. in d. l. 16. n. 6. de seruit. Duar. ad Rubr. de nou. oper. nunciat. Robert. 2. recept. lect. 12. P. Aug. Morla in Empor. iur. part. 1. de seruit. quaest. 2. n. 3. circ. fin. Ioh. Del Castil. in tract. de usufr. c. 7. n. 16. & seqq. Aliter & rectius Dn. Vulteri. discept. scholast. 18. Donell. 10. comm. 11. adde Hottom. 2. amic. resp. 16.

Tit. VI.

Si usufr.
pet. vel. ad
al. pert.
neg.
ad l. i. pr. l.
3. §. i. h. t.

14. Ope-

Tit. VII. 14.

De operis
seruorum.
ad l. 3. 4. 5.
h. t.

Operis serui legatis an vsusfructus vel vsus intelli-
gatur concessus, controuertitur?

V S V M F R V C T V M effectum concessum intelligi, respondet Gaius
in l. 3. & 4. h. t. Donell. 10. comm. 1. circ. fin. VVesenb. in pa-
rat. hic D. Arum. th. 9.

I M O V S V M, respondet I C T u s in l. 8. ibi: vsum datum intelligi. ff.
h. t. Conan. 4. comm. 5. n. 10. Treutl. th. ult. lit. D. Goucan.
1. var. lect. 7.

Tit. IIX.

De vsu &
habitatione.
ad l. 14. §.
1. h. t.

15. Pone: Legatus est alicui fructus deducto vsu: quaeritur hic an legatum sit utile vel inutile?

I N V T I L E est Vlpiano, in l. per seruum. 14. §. 1. vers. deniq. ff.
h. t. D. Arum. h. th. 12. adde Cuiac. 8. obs. 9.

V T I L E eidem Vlpiano, in l. 5. §. 2. ibi: & si fructus sine vsu ob-
rigerit, stipulatio locum habebit ff. vsusfruct. quemad. cau.
† Has leges inter suas retulit artwoplas Budæus, ut & in ef-
fectu Pac. 3. c. vavr. 50. (sibi quodammodo contrarius ibid.
q. 49.)

ad l. 22. h. t.

16. Vtimur ad necessitatem. Vtimur & fruimur ad
compendium etiam & lucrum; & tamen vsu syluæ legato,
etiam fructum intelligi legatum,

A S S E R I T simpliciter & indistincte Pomponius in l. D. Hadria-
nus. 22. ff. h. t. Pinell. ad l. 1. p. 2. n. 57. & seq. C. de bon. matern.
Vid. Dn. Goedd. ad l. 5. §. 1. n. 17. de V. S. ubi hanc controuer-
siam saltem attingit.

D I S T I N G V I T Donell. 10. comm. 24. in fin. pag. m. 549. inter
syluam remotam & propinquam, ut in illa fructus, ex tacitâ
scilicet testatoris mente: alias enim inutile foret legatum; in hac
verò solus vsus legatus censeatur: quia hoc casu vsus esse potest, etiam
remoto fructu, ut colligitur ex ratione d. l. 22. pr. † Et
hæc sententia mihi de iure videtur verior; cui etiam subscri-
bit Treutl. th. ult. lit. C. (ubi sibi ipsi contrarius, nisi ibi pro Si le-
gas nisi)

Tit. IX
Vsufructu-
arius

17. Vsufructuarius, se boni viri arbitrato vsurum fru-
iturum, & cum vsusfructus ad eum pertinere desinet, res-
titu-

niturum, quod inde exstabit, cauere tenetur: Sed quo- ad l. i. ff. de
modo?

DATIS FIDELIYSSORIBVS tantum, innuit Vlpianus in l.
7. h. t. & in l. 13. pr. ibi: satisfactionem desiderare, ff. de usufruct.
& Imp. Alexand. in l. 4. ibi: ut satisfatio. C. eod. iunct. l. i. ff. qui
satisf. cogan. Donell. 10. comm. 14. D. Arum. exercit. 5. th. 20.

IMO PIGNORIBVS etiam, innuit idem Vlpianus in l. 1. ibi:
Cauere, ff. h. t. & Paulus in l. 8. ff. eod. iunct. l. sancimus. 3. C. de V. S.
Gail. 2. obs. 47. adde VVeseemb. in parat. h. n. 3. circ. fin. Cuius sen-
tentiam aequitati & hodierna praxi magis conuenientem esse non
difficemus.

18. Cùm cautio usufructuaria, non in testatoris, sed he- ad l. i. C. h. t.
redis fauorem sit introducta; consequens est, eam à testato-
re ne quidem in vero usufructu remitti posse: De herede
magis dubitatur, possitne eam remittere?

NON POSSE verius est, cùm eius remissio sit tam contra natu-
ram quasi usufructus, quam contra leges. l. 2. §. i. ff. de usufr. ear.
rer. qua usu conf. §. 2. vers. ut tamen. & vers. Ergo senatru. l. de
usufr. plenè Dn. Præses in explic. l. 45. §. i. de R. l. c. 5. & 6.

IMO POSSE innuit Vlpianus in l. 5. §. i. ff. de usufr. ear. rer. qua
usu consum. & Paulus in l. 71. ad l. Falcid. & Iustinian. in l. fin. §.
4. ibi: paternæ reuerentiæ eum excusante. C. de bon. qua liber. Pi-
nell. ad l. i. p. 2. n. 76. C. de bon. matern. Fachin. 8. controu. 43.

EX LIB. VIII. DIGESTORVM.

19. Sequitur de SERVITVTE REALI seu prædiali, Tit. I.
quæ à prædio debetur prædio vicino: estq; urbana, vel rusti- De seruitu-
ca. Illa prædio debetur urbano; Hæc rustico: Illa vel præ- tibus,
dio dilatando, vel ad commoditates eius interiores; vel deniq; prædio exonerando, comparata. Hæc vero (rustica
scilicet) vel accedendi; vel è fundo alieno quid ad usum no-
stri sumendi; vel exonerandi causa constituta est. ad l. 4.
Hæc prædiales neq; ex tempore, neq; ad tempus, neq; sub
condi-

conditione, neque ad certam conditionem constitui posse.

POMPONIVS ait in l. 4. h. t. Licet hoc ex opinione Bartoli & Interpp. admodum subtile & difficultatis plenum sit. sed lex ita scripta est. Cur. ? Vid. l. 44. §. 1. ibi placet ff. de O. & A. l. 28. de seruit. pradior vrb. Zas. 2. sing. resp. 30. Donell. n. comm. 20. Duaren. & Forcatul. ad l. 4.

MARCELLVS contradicit in l. exiſtimo. 98. ibi: & si fundi dominus, sub conditione viâ stipularius est. ff. de V. O. Item Paulus in l. 4. ibi: vel ex die dari potest ff. de usufruct. & tacite ICTUS in l. 2. §. fin. l. 3. ff. de precar. l. 17. com. pradior. Vid. Donell. d. loc. Pac. 3. Evall. 51. D. Arumæ. D. 9. th. 13.

ad l. 8.

20. Controuertitur, an vt pomum decerpere, spaciari, coenare in alieno fundo possimus, seruitus imponi siue constitui possit?

NEGAT Paulus in l. vt pomum. 8. ff. h. t. quam ita simpliciter & indistincte accipit Cuiac. 24. obs. 22. arg. Rubr. h. t. l. 12. ff. de ann. legat. l. fin. §. fin. de contrah. empt.: Sed male.

AFFIRMAT tacite Pomponius in l. 15. §. 1. h. t. & Vlpian. in l. 5. §. & belle. 9. ibi: cum quis ff. de operis. Non nunciat. Quod nos ita intelligimus, vt in predicto casu seruitus realis imponi nequeat, possit tamen vt personalis. Hottom. 8. obs. 20. Donell. n. com. 1. D. Arumæ. th. 14.

ad l. 9. h.
iunct. l. 26.
de S. R. R.

21. Legatâ viâ, non determinatâ à testatore parte fundi, in quo constituitur, cuius sit electio, hæredis, an legatarij, quæritur?

LEGATARIJ est (1.) teste Celso in l. si cui. 9. h. t. (2.) Paulo in l. si mihi. 21. de seruit. pred. rust. (3.) Scauola in l. 8. de ag. cottid. & astina. Vid. Cœpoll. de seruitut. c. 25. n. 5. Don. n. comm. 13. pag. 604. Dn. Vultei 1. I. R. 63. n. 67. D. Arum. th. 15.

HÆREDIS ESSE electionem innuit idem Paulus in l. si viâ. 26. ibi: facultas est hæredi, per quam partem fundi velit constituere seruitutem. ff. de seruit. pred. R. Pac. 3. Evall. 52. Costal. ad d. l. 9. per d. l. 26. & l. 2. §. p. de rel. & sumpt. funer.

ad l. 19.

22. Seruitutis finis est eius vtilitas: vnde consequens est, seruitutem, quæ fundo inutilis est, constitui.

Non

NON POSSE, teste Pompon. in l. 15. h. t. ubi Dd. communiter. Adde
arg. l. si adus 38. & l. seq. Donell. ii. comm. 1. & 9. com. 21. eleg.
VVeſemb. in par. n. 3. h. t.

IMO POSSE, ait Labeo, in l. ei fundo 19. ibi: quaedam enim debe-
re habere possumus, quamuis ea nobis utilia non sunt. & c. ff. cod.
Hottom. 8. obs. 11. & 13. in fin. Costal. ad d. l. 15. & Forcat. ibid.
Ant. Faber. s. coniectur. 11. Coraf. in prælud. de seruit. quos se-
quitur. D. Arumæ th. 16. add. Pac. 3. evan]. 55.

23. Inter seruitutes vrbanas connumeratur etiam *ius
alius tollendi*, (& per hoc officendi luminibus vicini) sed
num reuerâ seruitutis species sit, magnum habet dubium,
quod teste Corasio, tantas officit Doctoribus tenebras, vt
necdum lumen receperint.

EST seruitutis species, teste Paulo in l. 2. ff. h. t. & Iustin. in §. aquæ.
2. Inst. de action. Coraf. ad l. 1. n. 9. & 14. de seruitut. Pac. 3. evan].
56. Adde Donell. n. com. 5. D. Arum. exercit. 5. th. 8. Dn.
Vult. discept. 5.

NON EST, ut inuit idem Paulus in l. 24. h. t. & Vlpian. in l. 9.
& Papirius Iustus in l. 14. ff. cod. & Impp. in l. alius. 8. C. de
seruitut. & aqua. Ex quibus retrib. colligitur, ius alius tollendâ
speciem esse non seruitutis, sed libertatis: Nobis utrumq; verum
est, sed diuerso respectu, Vid. D. Arum. d. loc.

24. De eo valde dubitatur, sintne distinctæ seruitutes
alius non tollendi, & ne luminibus vicini officiatur?

SUNT (1) teste Lauoleno in l. 12. & (2) Vlpiano in l. 15. & 17. §.
2. h. t. & (3) arg. l. 2. §. 6. ne quid in loc. public. Hottom 2. respons.
amicab. 5. VVeſemb. in paratit. n. 4. h. t. & ad §. 1. l. de seruit.
D. Arumæ. exercit. 5. th. 9.

NEGAT Gaus in l. 6. ibi: ne alius tollatur, ne luminibus mearum
adum officiatur. ff. h. t. Cuiac. 17. obs. 35. Donel. ii. com. 5.

25. Ambigunt quoq; multi, an differat ius luminum à
iure, ne luminibus officiatur?

DIFFERUNT, vt diuersa seruitutes (1) teste Paulo in l. luminum.
4. ibi: cum autem. ff. h. t. (2) arg. l. 23. ff. cod. D. Arum. d. ex-
ercit. 5. th. 9. circ. fin.

H 3

NON

Tit. II.
De seruit.
præd. urb.
ad l. 20
iunct. l. 24

ad l. 6.

ad l. 4.

NON DIFFERUNT, Donello, *11. com. 5.* & Andr. Gerhard. *exerc. Justin. Dec. 5. 1b. 2. lit. B. arg. d. l. 4. & l. 15. ff. h. t.* † Confer Cuiac. *1. obs. 4. (ubi corrigit l. 14. h. t. sed ob id reprehenditur ab Hottom. 2. resp. amicabil. 5. & Robert. 2. rec. lect. 20.)*

ad l. 12. 13.

16.

26. Quid autem de seruitute prospectus, & ne prospectui officiat?

VNA ET EADEM est seruitus. *arg. l. 12. l. 15. l. 16. h. t. Donel. 11. com. 5. Robert. 4. sept. 7. D. Arumæ. exerc. 5. th. 9.*

IMO DIVERSAE sunt seruitutes, ut voluit alij, per S. aquæ 2. l. de actio. Treutl. *1b. 3. lit. e. Coraf. ad l. 1. n. 37.*

27. De seruitute oneris ferendi (quâ vicinus cogitur onus ædium nostrarum in pariete vel columnâ suâ sustinere) quæritur, num reficere, & restaurare, quod oneri ferendo est destinatum, teneatur is, qui eam debet?

AFFIRMAT Paulus in l. eum debere. 33. ff. h. t. & Ulpianus in l. 6. §. 2. ff. si seruit. vind. Adde l. 7. l. 8. princ. & §. 2. cod. tit. Donel. 9. com. 21. Capoll. c. 58. pag. m. 271.

NEGARE videtur Pomponius. in l. 15. §. 1. ff. de seruitute. † Sed in d. l. 33. specialis est ratio: Imo singularem quandam & abnormem & quasi spuriam huius seruitutis (oneris ferendi) naturam esse, ait Hottom. 2. resp. amicabil. 17. ¶ An is, qui seruitutem habet, nouum opus nunciare possit (de quo sc. in l. 9. h. t. & l. 9. si seruit. vindic.) dicetur commodius ad l. qui viam 14. ff. de Nou. oper. nunc.

ad l. 9. h. t.

Tit. III.
De Seruit.
præd. rust.

28. SERUITUTES PRAEDIORVM RUSTICORVM sunt iter, actus, via, aquæ ductus, aquæ haustus, ius pecoris pascendi, ad aquam appellendi & c. † Iter rectè definitur ius eundi, ambulandi hominis. † Sed quæritur hîc, an is qui tantum habet seruitutem itineris, possit etiam ire cum alio?

ad l. 1. 7. 12.

INNOUIT id non obscure Paulus in l. 7. h. t. & Modestinus in l. inter 12. h. t. iter est enim, quâ quis pedes vel eques commeare potest. ff. cod. Gloss. ad §. 1. Inst. de seruit. quam sequitur Costal. ad l. 1. n. 3. ff. h. t.

NEGANT

NEGANT nonnulli, arg. l. i. ibi: iter est ius eundi, ambulandi hominis. ff. h. t. vbi Coraf. n. 88. Iason in addit. ad Porc. l. de seruit.

29. Actus, est ius agendi vel iumentum vel vehiculum. ^{ad l. 1.} iunct. l. 4.

† Hic (teste Ant. Fabro) obscura suboritur quaestio: an actus seruitute contineatur etiam iter: vel an actui semper insit iter?

IN EST (1) teste Vlpiano in l. i. ibi: qui actum habet & iter habet, etiam sine iumento ff. h. t. & (2) in l. 9. §. 2. ibi: qui actum stipulatur, deinde iter, nihil agit & c. ff. de nouat. & (3) Paulo in l. i. ibi: quia nunquam actus sine itinere esse potest. ff. de adimend. vel transf. legat. & (4) Iuliano in l. qui usumfructum. 58. ibi: sed qui actum ff. de V. O. (5.) arg. l. non debet. 21. ff. de R. I. com. Dd. in d. l. i. vbi Coraf. n. 94. D. Arumaz. d. exercit. 5. th. 5.

NON IN EST (1) eodem Vlpiano teste, in l. loci 4. §. i. ibi: qui iter sine actu vel actum sine itinere habet ff. si seruit. vindic. (2) & in l. si mater. 11. §. si quis iter. 6. ff. de except. rei iudic. Anton. Faber. 1. coniect. vlt. Cuiac. 22. obs. 35. † Pro conciliatione hic quid dicendum? Actui iter semper inest materialiter (sive consequenter, vel quoad commoditatem) de quo d. l. i. non formaliter (sive principaliter) de quo accip. d. l. 4. §. 1. Constant enim suis formis contrar. Ergo una alteri non potest inesse.

30. Anne igitur cesso actu per se (hoc est, non agendi iumenti, vel vehiculi causâ) ire licet? ^{ad l. 1.} iunct. l. 22. §. 6.

MAXIME, licet, (1) per d. l. i. ibi: qui actum habet & iter habet etiam sine iumento ff. h. t. (2) princ. l. de seruit. (3) l. 2. ff. quemad. seruit. amitt. (4) adde arg. l. 21. l. 163. l. 165. de R. l. Cuiac. 22. obs. 35. Duar. 1. disp. 21. & ad d. l. i.

MINIME, si Ant. Fabro credimus, 1. coniect. vlt. (1) arg. d. l. si mater. 11. §. 6. iunct. l. egi tecum 26. ff. de except. rei iud. (2) arg. d. l. de adim. legat. (3) & l. 13. §. 1. vers. stramen viam. ff. de acceptil. † Sed hi textus interpretationem recipiunt ex th. n. preced.

31. Via definitur ius eundi, & agendi & ambulandi hominis: sed nunquid rectè pro eundi legitur vehundi? ^{ad d. l. 1.} iunct. l. 7. §. pen.

NEGAT Vlpianus in d. l. i. ibi: via est ius eundi & c. & ibi: nam & iter.

H. 3.

& iter.

Iter, & actum & se via continet. ff. h. t. Treutl. h. rh. 4. lit. e. confer Ant. Fab. 1. coniect. ult.

CONTRADICUNT alij, arg. l. 7. §. pen. h. t. & d. l. i. ibi: iter est ius eundi, & ibi: actus est ius agendi & c. E. (concludunt) via est ius vehundi & c. Conan. 4. com. 11. Donell. 11. com. 6. quos sequitur D. Arumæ. d. exercit. 5. eb. 6. Aliter Hottom. 2. obs. 21. Aliter definit Dn. Vultei. 1. l. R. 63. n. 71. Aliter viam ab actu discernit Robert. 4. sent. 5. A. Fab. d. c. ult.

ad l. 2. pr.

32. Rusticorum prædiorum seruitutes esse, licere altius tollere, & officere prætorio vicino, vel cloacam habere licere per vicini domum, vel prætorium: vel protectum habere,

NERATIUS ait in l. 2. princ. h. t. quam diuersimodè explicant Donell. 11. com. 4. Aliter Duaren. hic. Aliter Cuiac. qui putat, Neratium hic à reliquis ICris dissensisse.

GAIUS eas seruitutes, ut supra dictum est, urbanorum prædiorum esse respondet, in l. 2. de seruit. prædior. urb. D. Arum. D. 9. eb. 18.

ad l. 2. §. 1. iunct. l. 17. 33.

Aquæductus est ius aquæ ducendæ per fundum alienum. Sed qualis seruitus sit ambigitur?

REALIS est Iustiniano in pr. l. de seruit. & Neratio in d. l. 2. §. 1. h. t. Adde arg. l. 2. §. 2. de aq. cottid. & est. l. 1. §. 9. de interd. Hottom. 8. obs. 13. Treutl. p. 1. D. 17. eb. 5. lit. a.

PERSONALIS est Vlpiano in l. mela ait. 14. §. 3. ibi: est seruit. persone. ff. de alim. & cibar. legat. & Paulo in l. Lucius. 17. ff. h. t. † Sed responderi hic potest ex ipsis textibus.

Tit. IV.
Comm.
præd. tam
urban.
quam rust.
ad l. 1. pr.

34. Seruitutes prædiorum urbanorum & rusticorum non loco seu situ, sed materiâ, (non autem ex quâ) hoc est, qualitate seu fine & vsu, ab inuicem distingui

VERIVS est. arg. l. 1. princ. ff. h. t. & l. urbana prædia. 198. & l. urbana familia. 106. de V. S. ubi Dn. Gædd. Don. de pignorib. c. 4. Cuiac. 7. obs. 24.

FALSVM esse videtur, arg. l. 4. ff. in quibus caus. pign. vel hypoth. sac. contr. l. 2. de seruit. præd. rust. Adde l. ligni. 55. de legat. 3. Hottom. 8. obs. 12. qui putat in hac quaestione dissensisse ICros. Vid. Dn. Gædd. ad d. l. 198.

35. Idco

35. Ideo seruitutes prædiorum appellantur, quoniam sine prædijs constitui non possunt, ait Vlpianus hic. † Sed non caret controuersia, an vtriusq; prædij vicinitas requiratur, tam in seruitutibus vrbanis, quam rusticis? ad l. 1. §. 1. & l. 6. pr. l. 7. §. 1.

INDISTINCTE vicinitatem requirimus eam, ut seruituti suis constet usui. l. si ades. 38. ibi: tantum distent ut prospici non possint. ff. de seruit. præd. urb. iunct. l. 7. §. 1. ff. de seruit. præd. rust. Donel. u. com. 2. Duar. ad l. 14. §. 2. de seruit.

DISTINGVUNT nonnulli inter seruit. rust. & urb. ut in illis, non in his requiratur vtriusq; prædij vicinitas. Treutl. d. Disp. 17. th. 1. lit. b. arg. l. 6. princ. l. 7. §. 1. h. t. l. 4. §. fin. h. s. l. 6. pr. ff. si seruit. vind.

36. Omnes prædiorum seruitutes causam habere debere perpetuam siue continuam, (ipso iure scilicet vel tuitio- ad l. 2.
ne prætoris)

ASSERVNT ICTI in l. 28. l. 20. princ. ff. de seruitur. urb. l. 9. ff. de seru. rust. l. 2. h. t. l. 1. §. 7. de aq. cot. & estiu. Treutl. d. th. 1. lit. c. Donel. u. comm. 3.

NEGARE videtur, Vlpianus in l. 8. §. Aristo. 5. ff. si seruit. vind. ubi agitur de seruitute sumi immittendi, qua non habet causam continuam. † Sed Vid Dd. ad d. l. 2. h. t. Cuiac. 1. obs. 28. reprehensum ab Hottom. 1. resp. amicab. 15.

37. De seruitutibus proditæ sunt actiones in rem tam confessoria, quam negatoria. Hæc datur domino, qui negat seruitutem, à re sua deberi: Illæ ei, qui sibi eam competere contendit, quam alius impedit. † Vnde contro- Tit. V.
Si seru.
vind.
ad l. 2. §. 2.
uersum est, an negatoriam intendens, necessariò dominium rei sue fundi, in quo seruitus prætenditur, probare teneatur?

DISTINGVUNT Dd. ut eo demum casu, quo in fundi possessione actor non est, teneatur probare dominium: Alias secus, per ea que tradunt Dd. à Mynf. d. obs. 19. & consil. 11. dec. 2. n. 6. & seqq. allegati, Treutl. d. disp. 17. th. 1. lit. b. ad l. si quis
10. h. t.

ERRANT simpliciter alij, arg. l. 2. §. 1. h. t. l. 23. pr. ff. & l. de cæc. ancil.

ancillam. p. C. de R. vind. quos Vid. apud Mynf. dd. loc. ¶ Quis-
 nam vnicus ille casus sit, cuius meminit Imp. Iustin. l. §. 2.
 què. 2. Inst. de act. multi ambigunt. † Vid. diuersi modo In-
 terpp. ad d. §. 2. & ibi Ant. Matth. in not. Herm. Vult. 1. Di-
 scept. 5. Aliter Emil. Ferrer. ad d. §. 2. qui emendat: rxiñ. Quod
 placet Donel. ibid.: displicet autem Roberto. 1. rec. lect. 18.
 Aliter se expedire conatur Coraf. 3. misc. 23. ¶ An & qua-
 tenus seruitutes vsucapi possint? Et an ad seruitutem re-
 quiratur titulus? Num etiam scientia & patientia Domini?
 Dicitur ad l. 4. §. fin. l. si aliena. 10. §. 1. ff. de vsurp. & vsucapi. iuncta
 l. si quis. 10. h. t. l. 14. de seruit. l. seruus. 43. §. 1. ff. de acq. rer. dom.
 Interim Vide Mynf. 4. obs. 53. Coraf. 5. misc. 5. Don. 11. com.
 11. Hot. 8. obs. 10.

Tit. VI.
 Quæ ad
 Seruitut.
 amit.

38. Seruitutes constitutæ perdurant, vsq; dum amit-
 tantur, quod fit confusione; si idem vtriusq; prædij domi-
 minus in solidum esse cœperit: nec enim cuiquam res sua
 seruit: item remissione: & non vtendo. Iter tamen Se-
 pulchro debitum, non vtendo nunquam amittitur. † Sed
 an etiam rei mutatione & interitu seruitutes prædiales a-
 mittantur, non vsque quaque expeditum est.

ad l. 1. §. 14

NON AMITTUNTUR teste Iauoleno in l. si locus. 14. h. t. &
 Paulo in l. seruitutes. 20. §. si sublatum. 2. de seruit. præd. urb. &
 in l. & Aticilius ait in l. 55. de seru. pr. rust. Donel. 11. Com. 6.
 ult. in fin.

IMO AMITTUNTUR, teste VVelsenb. in par. h. n. 4. per d. l.
 14. V. Dom. Arum. exerc. 5. th. 15. Aliter Forcat. in l.
 1. n. 14. de seruit.

F I N I S.

Heleu stedt, Diss., 1616-19

ULB Halle

3

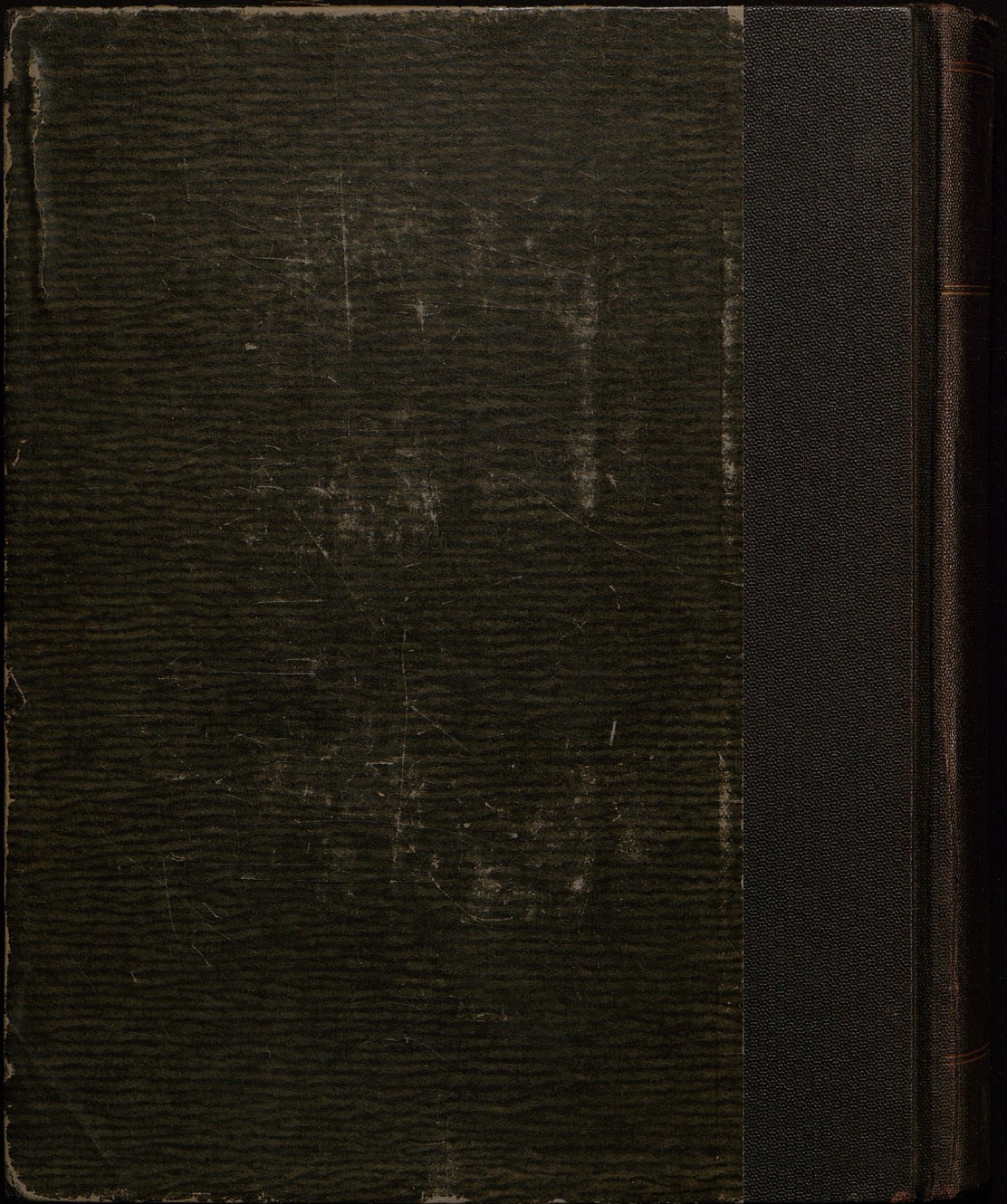
004 592 670

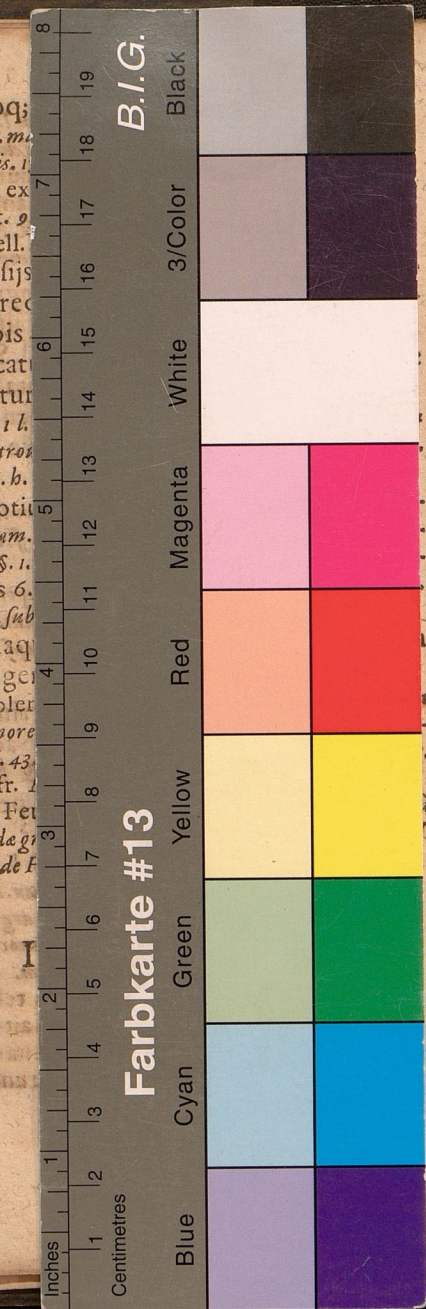

ms A+13+23

V07

B.I.G.

Farbkarte #13

2

1616,2

2

IVRIS CONTROVERSI,
SIVE
PRAECIPVARVM
CONTROVERSIARVM, ANTINO-
MIARVMQVE SEV. DIFFICVLTIATVM,
ex iure civili, feudali, canonico, Prouinciali
Saxonico, Constitutionibus Imperij, & Ordina-
tione Camerae Imperialis,
selestarum,

DISPYTATIO QVARTA,
Quam
STENOEO,

In illustri Academia Iulia,
PRAESIDE
Clarissimo & consultissimo viro,
DN. HENRICO-ANDREA CRA-
NIO, I. V. D. & LL. Professore Ordinario,
publica disquisitioni

Submittit
GEORGIUS Brudelacht / VVestph.
Ad diem Decemb. in nouo Iulæo.

HELMAESTADII,
Typis heredum Iacobi Lucij.
ANNO
cl^o l^o cXVI.

II.

